TARTALOM

Bevezető gondolatok 3

I. A VILÁG A XX. SZÁZAD HÚSZAS ÉS HARMINCAS ÉVEIBEN

Bevezetés 4
1. Hatalmi átrendeződés Európában az első világháború után. A Népszövetség 5
2. Közép-Európa nyugtalan évei. Politikai és társadalmi küzdelmek a parlamentekben és a parlamenteken kívül 9
3. Új államok születése, a régiek újjászületése Kelet-Közép-Európában 13
4. Nyugat-Európa: a „boldog húszas évek” a győztes országokban 16
Az Európán kívüli világ (Olvasmány) 20
5. A nagy gazdasági világválság (1929–1933) 22
6. A nácizmus Németországban 25
7. A sztálini Szovjetunió 30
8. Útban egy új világháború felé. Változások a világpolitikában a harmincas évek második felében . . 33
Összefoglalás 37

II. MAGYARORSZÁG A KÉT VILÁGHÁBORÚ KÖZÖTT

Bevezetés 39
9. Az őszirózsás forradalom 40
10. A rövid életű polgári köztársaság. A tanácsköztársaság létrejötte 43
11. A tanácskormány harcai és bukása 48
12. A Horthy-korszak kezdete 51
13. A trianoni békeszerződés (1920. június 4.) 54
Szemelvények a békeszerződés szövegéből (Forráselemzés) 58
14. A bethleni konszolidáció. A Horthy-rendszer megszilárdulása 59
15. Gazdaságunk a húszas években. A gazdasági világválság és Magyarország 62
16. Kiútkeresés a válságból. A Gömbös-kormány . . . 66
17. Hazánk külpolitikája a Horthy-korszakban 68
18. Életmódváltás és kulturális fejlődés a Horthy-korszakban 71
Tudomány és művészetek a két világháború között a világban és hazánkban (Olvasmány) 76
Összefoglalás 78

III. A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ. HAZÁNK A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN

Bevezetés 81
19. A második világháború megkezdődik 82
A titkos záradék: Lengyelország és a Baltikum felosztása két hatalom között (Forráselemzés) 84
A szovjet–finn „különháború” (Olvasmány) 85
20. Európai háborúból világháború 86
21. A háború további menete: a totális háború 90
22. Háború és gazdaság 95
23. Hazánk bekapcsolódása a második világháborúba 99
24. Hazánk a háború sodrában. A német megszállás . . 103
25. Nyilas hatalomátvétel. Hadműveletek hazánk területén 107
26. Az európai és a magyar zsidóság tragédiája: a holokauszt 111
27. A második világháború befejezése 115
Összefoglalás 120

IV. A GLOBALIZÁLÓDÓ VILÁG

Bevezetés 123
28. Földünk a második világháború után. Az ENSZ. A kétpólusú világ 124
29. A „szabad világ” és a kommunista diktatúrák. A hidegháború 127
30. A harmadik világ 132
31. A békés egymás mellett élés. Világgazdasági változások. A keleti tömb felbomlása 137
32. Az európai integráció 142
33. A globalizáció problémái 147
Áttekintés 151

V. MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETE 1945-TŐL NAPJAINKIG

Bevezetés 152
34. Hazánk a vesztes háború után 153
35. A koalíciós időszak. A koalíció felszámolása és a pártállami rendszer létrehozása 157
36. Sztálinizmus Magyarországon. A Rákosi-korszak 161
37. Forradalom és szabadságharc Magyarországon, 1956 165
38. Hazánk 1956 után. A Kádár-korszak 169
Életképek a Rákosi- és a Kádár-korszakból (a szerző Dunaharaszti történetével kapcsolatos kutatásai és személyes élményei alapján) (Olvasmány) 173
39. Út a rendszerváltás felé: gazdasági, társadalmi és politikai változások 176
40. A rendszerváltás 180
41. A határainkon túli magyarok 184
Összefoglalás 189

VI. ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

Bevezetés 193
42. Az állam és polgárai 194
43. Demokráciánk intézményei 196
44. Részvétel a közügyekben 199
45. Emberi jogok – társadalmi kötelezettségek hazánkban 201
Összefoglalás 205

KISLEXIKON

Fogalmak 206
Életrajzi kislexikon 208

IDŐRENDI TÁBLÁZAT 213